

Drisha Pluralism and Community #6

Source Sheet by Alex Ozar

Avodah Zarah 26a:17-26b:1

Rabbi Abbahu taught before Rabbi Yoḥanan: With regard to gentiles and shepherds of domesticated animals, one may not raise, and one may not lower. But the heretics, and the informers, and the apostates are lowered, but not raised.

עבודה זרה כ"ו א"י"ז-כ"ו ב:א'

תני רבי אבהו קמיה דר' יוחנן
העובדי כוכבים ורועי בהמה
דקה לא מעלין ולא מורדין
אבל המינין והמסורות
והמומרים היו מורדין ולא
מעלין

Shabbat 67b:17-68a:8

MISHNA: The Sages stated a significant principle with regard to the *halakhot* of Shabbat: One who forgets the essence of Shabbat, and performed numerous prohibited labors on multiple *Shabbatot*, is liable to bring only one sin-offering. One who knows the essence of Shabbat and performs numerous prohibited labors on multiple *Shabbatot* is liable to bring a sin-offering for each Shabbat. One who is aware that the day is Shabbat and performed numerous

שבת ס"ז ב:י"ז-ס"ח א:ח'

מתני: כָּל־לְגָדוֹל אָמְרוּ בְּשַׁבָּת:
כָּל הַשּׁוֹכֵחַ עֵיקַר שַׁבָּת, וְעָשָׂה
מְלָאכּוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת
הַרְבֵּה — אֵינוֹ חַיִּיב אֶלָּא
חֶטְאֵת אַחַת. הַיּוֹדֵעַ עֵיקַר
שַׁבָּת, וְעָשָׂה מְלָאכּוֹת הַרְבֵּה
בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה — חַיִּיב עַל
כָּל שַׁבָּת וְשַׁבָּת. הַיּוֹדֵעַ שֶׁהוּא
שַׁבָּת, וְעָשָׂה מְלָאכּוֹת הַרְבֵּה
בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה — חַיִּיב עַל
כָּל אֶב מְלָאכּוֹה וּמְלָאכּוֹה.
הַעוֹשֶׂה מְלָאכּוֹת הַרְבֵּה מֵעִין
מְלָאכּוֹה אַחַת, אֵינוֹ חַיִּיב אֶלָּא

prohibited labors on multiple Shabbatot is liable to bring a sin-offering **for each and every primary category of labor** that he performed. **One who performs numerous prohibited labors** subsumed under a **single category of labor is liable** to bring **only one sin-offering...**

It was Rav and Shmuel who both said: Our mishna is referring to both a **child who was taken captive among the gentiles** and never educated and a **convert who converted among the gentiles.** However, one who once **knew** of the essence of Shabbat **and ultimately forgot is liable for each and every Shabbat.** We learned in our mishna: **One who forgets the essence of Shabbat. Doesn't this phrase indicate by inference that he was aware of Shabbat originally?** No, what is the meaning of: **One who forgets the essence of Shabbat?** That the **essence of Shabbat** was always forgotten from him.

חטאת אחת.

גַּמְ'... רַב וְשִׁמוּאֵל דִּיאָמְרֵי
תְּרוּיָהּ: מִתְּנִיתִין בְּתִינוּק
שֶׁנִּשְׁבָּה לְבֵין הַגּוֹיִם, וְגַר
שֶׁנִּתְּגַיֵּיר לְבֵין הַגּוֹיִם. אֲבָל
הַכִּיר וְלִבְסוּף שָׂכַח — חַיִּיב
עַל כָּל שַׁבָּת וְשַׁבָּת.

Chullin 13b:3-4

The Master said: Slaughter by a

חולין י"ג ב:ג-ד'

gentile renders the animal an unslaughtered carcass. And let us be concerned that perhaps he is a heretic? Rav Nahman said that Rabba bar Avuh says: There are no such heretics among the nations. But don't we see that there are? Say the majority of the people of the world are not heretics. Rabba bar Avuh holds in accordance with that which Rabbi Hiyya bar Abba says that Rabbi Yoḥanan says: The status of gentiles outside of Eretz Yisrael is not that of idol worshippers. Rather, it is a traditional custom of their ancestors that was transmitted to them.

אמר מר שחיטת עובד
כוכבים נבלה וניחוש שמא
מין הוא אמר רב נחמן אמר
רבה בר אבוה אין מינין
באומות עובדי כוכבים והא
קא חזינן דאיכא אימא אין
רוב עובדי כוכבים מינין סבר
לה כי הא דאמר ר' חייא בר
אבא א"ר יוחנן נכרים
שבחוזה לארץ לאו עובדי
עבודת כוכבים הן אלא מנהג
אבותיהן בידיהן

Makkot 7b:2-5

GEMARA: From where are these matters derived? As Shmuel says that the verse states with regard to those exiled to a city of refuge: “And he cast it down upon him and dies” (Numbers 35:23), unless the item falls in a downward motion. The Sages taught: “Unintentionally” (Numbers 35:11); to exclude from exile the one who kills intentionally. “Unawares”

מכות ז' ב:ב'-ה'

תנו רבנן (במדבר לה, יא)
בשגגה פרט למזיד (דברים
יט, ד) בבלי דעת פרט
למתכוין מזיד פשיטא בר
קטלא הוא (אלא) אמר רבא
אימא פרט לאומר מותר א"ל
אביי אי אומר מותר אנוס
הוא אמר ליה שאני אומר
האומר מותר קרוב למזיד הוא

(דברים יט, ד)

(Deuteronomy 19:4); to **exclude** from exile **the** one who kills **with intent**. Why is a derivation necessary to exclude one who kills **intentionally**? It is **obvious** that he is not exiled; **he is subject to the death** penalty. **Rather, Rava said: Say** that the type of intentional killer referred to is meant to **exclude the** one who **says that it is permitted**. **Abaye said to Rava: If** the reference is to one who **says that it is permitted, he is a victim of circumstances beyond his control**. **Rava said to him:** That is not a problem, **as I say** that with regard to **one who says that it is permitted, his action borders on the intentional**.

Mishneh Torah, Rebels 3:1-3

A person who does not acknowledge validity of the Oral Law is not the rebellious elder mentioned in the Torah. Instead, he is one of the heretics and he should be put to death by any person. Since it has become known that such a person denies the Oral Law, he may be pushed into a pit and may not be helped out. He is like all the rest of the

משנה תורה, הלכות ממרים

ג'א-ג'

מי שאינו מודה בתורה שבעל פה אינו זקן ממרא האמור בתורה. אלא הרי זה בכלל האפיקורוסין [ומיתתו בכל אדם]: מאחר שנתפרסם שהוא כופר בתורה שבעל פה [מורידין אותו] ולא מעלין

heretics who say that the Torah is not Divine in origin, those who inform on their fellow Jews, and the apostates. All of these are not considered as members of the Jewish people. There is no need for witnesses, a warning, or judges for them to be executed. Instead, whoever kills them performs a great mitzvah and removes an obstacle from people at large.

To whom does the above apply?
To a person who denied the Oral Law consciously, according to his perception of things. He follows after his frivolous thoughts and his capricious heart and denies the Oral Law first, as did Tzadok and Beitus and those who erred in following them.

The children of these errant people and their grandchildren whose parents led them away and they were born among these Karaites and raised according to their conception, they are considered as a children captured and raised by them. Such a child may not be eager to follow the path of mitzvot, for it is as if he was compelled not to. Even if later, he hears that he is Jewish

וְהָרִי הוּא כְּשֶׁאֵר כָּל
הָאֲפִיקוֹרוֹסִין וְהָאוֹמְרִין אֵין
תּוֹרָה מִן הַשָּׁמַיִם וְהַמוֹסְרִין
וְהַמוֹמְרִין. שְׁכָל אֱלוֹ אֵינָם
בְּכָלֵל יִשְׂרָאֵל וְאֵין צְרִיךְ לֹא
לְעֵדִים וְלֹא הַתְּרָאָה וְלֹא דִינִים
[אֵלָא כָּל הַהוֹרֵג אֶחָד מֵהֶן
עָשָׂה מִצְוָה גְּדוּלָה וְהִסִּיר
הַמְּכַשׁוֹל]:

בְּמָה דְבָרִים אֲמוּרִים בְּאִישׁ
שֶׁכָּפַר בַּתּוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה
בְּמַחְשָׁבָתוֹ וּבְדְבָרִים שֶׁנֶּרְאוּ
לוֹ. וְהֵלֵךְ אַחֵר דַּעְתּוֹ הִקְלָה
וְאַחֵר שְׁרִירוֹת לְבוֹ וְכוּפֵר
בַּתּוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה תִּחְלָה
כְּצָדוֹק וּבֵיתוֹס וְכֵן כָּל
הַתּוֹעִים אַחֲרָיו.

אָבֵל בְּנֵי הַתּוֹעִים הָאֵלֶּה וּבְנֵי
בְּנֵיהֶם שֶׁהִדִּיחוּ אוֹתָם אָבוֹתָם
וְנוֹלְדוּ בֵּין הַקְּרָאִים וְגִדְלוּ
אוֹתָם עַל דַּעְתָּם. הָרִי הוּא
כְּתִינוּק שֶׁנִּשְׁבָּה בֵּינֵיהֶם
וְגִדְלוּהוּ וְאֵינוּ זְרִיז לְאַחֵז
בְּדַרְכֵי הַמִּצְוֹת שֶׁהָרִי הוּא

and saw Jews and their faith, he is still considered as one who was compelled against observance, for he was raised according to their mistaken path. This applies to those who we mentioned who follow the erroneous Karaite path of their ancestors. Therefore it is appropriate to motivate them to repent and draw them to the power of the Torah with words of peace.

כְּאֲנוּס וְאֶף עַל פִּי שֶׁשָּׁמַע
אַחַר כֵּךְ [שֶׁהוּא יְהוּדִי וְרָאָה
הַיְהוּדִים וְדָתָם הָרִי הוּא
כְּאֲנוּס שֶׁהָרִי גִדְלוּהוּ עַל
טְעוּתָם] כֵּךְ אֵלּוּ שֶׁאֲמַרְנוּ
הָאוֹחֲזִים בְּדַרְכֵי אֲבוֹתָם
הַקְּרָאִים שֶׁטָּעוּ. לְפִיכֵךְ רָאוּ
לְהַחֲזִירָן בְּתִשׁוּבָה וּלְמַשְׁכֵּם
בְּדַבְרֵי שְׁלוֹם עַד שֶׁיִּחְזְרוּ
לְאִיתָן הַתּוֹרָה:

Radbaz to Hilchot Mamrim 3:3

(3)...It would appear that our master wrote this to defend [ללמד זכות] the Karaites. But those who exist in our day -- if it were possible to lower them, it would be a mitzvah to lower them, as every day we seek to return them to what's right and to make them believe in the Oral Torah, and yet they curse and denigrate the masters of the tradition. These are not to be judged among the coerced,

רדב"ז הלכות ממרים פרק ג
הלכה ג
[ג]... נראה שכתב רבינו זה
ללמד זכות על הקראין אבל
הנמצאים בזמנינו זה אם היה
אפשר בידינו להורידן היה
מצוה להורידן שהרי בכל יום
אנו מחזירין אותם למוטב
ומושכין אותם להאמין תורה
שבע"פ והם מחרפין ומגדפין
את בעלי הקבלה ואין לדון את

but rather as deniers of the Oral Torah.

אלו בכלל אנוסים אלא כופרים
בתורה שבע"פ

Beit Yosef, Yoreh Deah 160:1:1

And despite that according what it is written by the Nimukei Yosef, that we only grant the status of an abducted minor to someone who was never introduced to the Torah of Israel, but one who lives among Jews and yet goes and cleaves to the laws of the idolaters belongs among those whom we lower, these [the Karaites] would be among those whom we lower, and it would be permitted lend to them with interest, nonetheless we shall not forsake the clear words of the Rambam in favor of the words of the Nimukei Yosef...

בית יוסף, יורה דעה ק"ס:א'א'

ואף על גב דלמ"ש בעל נמ"י
בד"א מעלה ז' והוא דלא
יהבינן דין תינוק שנשבה
אלא למי שלא הכיר בתורת
ישראל מעולם אבל מי
שעומד בין ישראל והולך
ומדבק בחוקותיהם של
עכו"ם מן המורידים הוא
אפשר דהנך נמי מן
המורידים חשיבי ומותר
להלוותן ברבית לא שבקינן
דברי הרמב"ם המפורשים
בשביל דברי נימוקי יוסף:

Chazon Ish Yoreh Deah 1:6

A child abducted among the gentiles has the status of a Jew and his

חזון איש, יורה דעה א:ו
ותינוק שנשבה בין העכו"ם
דינו כישראל ושחיטתו מותרת

slaughtering is permitted, as we presume that were we to inform him and engage with him to the extent appropriate for him to return, he would not act brazenly as not to return. However, after we have engaged with him and he brazenly refuses to return, he is to be judged a *mumar*. The measure of engagement depends on the discernment of the judges as it appears in their holy spirit and intellectual adjudication. And that which the later authorities, may their memory be for a blessing, disputed with regard to the Sadducees in recent generations, whether they are to be considered coerced, that is regarding the determination of the measure of the knowledge that they know of the existence of Israel, and that their parents separated and turned their shoulder rebelliously from them, whether to judge this measure of knowledge as amounting to brazenness or not, as they are still coerced. In truth, it is necessary to adjudicate with regard to each person individually.

שהוא בחזקת שאם יודיעוהו
וישתדלו עמו כשיעור
ההשתדלות שהוא ראוי לשוב
לא יזיד לבלתי שב, אמנם אחר
שהשתדלו עמו והוא מזיד
וממאן לשוב דינו כמומר,
ושיעור ההשתדלות תלוי לפי
התבוננות הדיינים כאשר
יופיעו ברוח קדשם בהכרעת
דינו, ומה שנחלקו אחרונים
ז"ל בצדוקים בדורות
האחרונים אי השיבי כאנוסים
היינו בהכרעת שיעור הידיעה
שיודעים ממציאאות ישראל
ושאבותיהם פירשו מהם
ונותנים כתף סוררת, אי דיינינן
להו כשיעור ידיעה למחשב
מזיד או לא ואכתי אנוסים הם,
ובאמת צריך לדון על כל איש
ואיש בפרט

Chazon Ish, Yoreh Deah 2:28

We wrote that according to the Geonim who hold that a *mumar* does not mandate *yibum*, anyone who is judged a *min*, as with regard to slaughter, does not mandate *yibum*. And we wrote there that a *mumar* to provoke (להכעיס) for one matter, or a denier of the oral law, falls under this category. But according to what we determined earlier, according to the Raah a *mumar l-hakhis* for a single matter only qualifies if they energetically pursue the prohibition, and so too a denier of the oral law must deny the principle of the yoke of mitzvot. And there is a further qualification: that the person not be coerced, as the Rambam writes (Mamrim 3:3) that their children and students are accounted as coerced and like an abducted child, and an

חזון איש, יורה דעה ב:כח

כתבנו לדעת הגאונים דאין דין מומר זוקק ליבום כל אותו שדינו כמין לענין שחיטה אינו זוקק ליבום, וכתבנו שם דמומר לד"א להכעיס או כופר בתורה שבע"פ בכלל זה, אבל למה שנתבאר לעיל אין מומר להכעיס לד"א בכלל זה רק ברודף אחר האיסור לדעת הרא"ה, וכן כופר בתורה שבע"פ דוקא בכופר גם בעיקר עול המצות, ועוד יש בזה תנאי שלא יהיה אנוס וכמש"כ הר"מ פ"ג מהלכות ממרים ה"ג דבניהם ותלמידיהם חשיבי כאנוסים וכתינוק שנשבה, ותינוק שנשבה מביא

abducted child may bring a sacrifice, and we are obligated to sustain his life and even to violate shabbat to save him. And the hagahot maimoniyot writes that one is not allowed to hate him unless he has not accepted rebuke. And at the end of Ahavat Chesed he writes in the name of the brilliant R. Yaakov Mulin, that one is obligated to love the wicked for this reason, and cites as such from the responsa of Maharam of Lubin, that for us, it is always prior to rebuke, as we do not know how to rebuke. Thus we consider them coerced, and so we cannot rule in this case to exempt from *yibum*, and so too with regard to other laws.

קרבן כדאמר ר"פ כלל גדול,
ומצווין אנו להחיותו ואף
לחלל עליו השבת בשביל
הצלתו, ובהגה"מ פ"ו מהלכות
דעות כתב דאין רשאין לשנוא
אותו אלא אחר שאינו מקבל
תוכחה ובסוף ספר אהבת
חסד כתב בשם הגר"י מולין
דמצוה לאהוב את הרשעים
מה"ט והביא כן מתשובת
מהר"מ לובלין כי אצלנו הוא
קדם תוכחה שאין אנו יודעין
להוכיח, ודיינינן להו כאנוסין
ולכן אי אפשר לנו לדון בזה
לפטור מן היבום, וכן לענין
שאר הלכות

Responsa Binyan Tzion
Ha-Chadashot, 23
Rulings Not Intended for Practical

שו"ת בנין ציון החדשות סימן
כג
פסקים שלא להלכה למעשה.

Use

Thus far we have spoken in accordance with the bottom-line law how to treat a public sabbath desecrator [מחלל שבת בפרהסיא]. But with respect to the sinners of Israel in our day – I don't know what to say about them, given that, in our great sinfulness, the illness has spread to the majority, such that for the majority of people desecrating shabbat is seen as permitted. Should we not say that they fall under the category of "one who says it is permitted [אומר מותר]," such that they are to be judged as merely "close to willful." And there are those among them who say the shabbat prayers and kiddush of the day and then after that violate shabbat with rabbinic and Torah-level labors, whereas the sabbath desecrator is considered a mumar only because denying shabbat is akin to denying creation and the creator, and this person accepts those things via tefilah and kiddush!

והנה עד כה דברנו מעיקר
הדין איך לדון מחלל שבת
בפרהסיא אבל לפושעי ישראל
שבזמנינו לא ידענא מה אדון
בהם אחר שבעו"ה פשתה
הבהרת לרוב עד שברובם
חלול שבת נעשה כהיתר אם
לא יש להם דין אומר מותר
שרק קרוב למזיד הוא ויש
בהם שמתפללים תפילת שבת
ומקדשים קידוש היום ואח"כ
מחללים שבת במלאכות
דאורייתא ודרבנן והרי מחלל
שבת נחשב כמומר בלבד מפני
שהכופר בשבת כופר בבריאה
ובבורא וזה מודה ע"י תפילה
וקידוש

Furthermore, the children who came after them, who never knew nor heard the laws of shabbat, and so are identical to the Sadducees who are not considered mumarim, even though they violate shabbat, since it is the actions of their fathers in their hands and they are akin to a child abducted among the idolators...And it is possible that the Sadducees, since they are not amongst the Jews, don't know the fundamentals of the religion, and don't act brazenly toward the sages of the generation, are not to be judged as wilful sinners. Many of the sinners of our generation are like them, even better than them, as the reason for being strict with regarding to their wine is not only because they desecrate the holidays which is like desecrating shabbat, but because they deny the fundamentals, in that they cut the foreskin but do not do the pulling back of the skin, and they don't have the laws of marriage and divorce, such that their children are mamzerim. But the majority in our day have not

ומה גם בבניהם אשר קמו
תחתיהן אשר לא ידעו ולא
שמעו דיני שבת שדומין ממש
לצדוקין דלא נחשבו כמומרים
אעפ"י שמחללין שבת מפני
שמעשה אבותיהן בידיהם והם
כתינוק שנשבה לבין עובדי
ככבים כמבואר (סי' שפ"ה)
וכ"כ גם המבי"ט (סי' ל"ז)
ואפשר נמי דצדוקין שלא
הורגלו בתוך ישראל ולא ידעו
לעיקרי הדת ואינם מעיזין
פניהם נגד חכמי הדור לא
חשבי מזידין וכו' יע"ש.
והרבה מפושעי הדור דומין
להם ועדיפי מהם שמה
שמחמיר הר"ש בקראים
להחשיב יינם יי"נ אינו מפני
חילול מועדות שדומה לשבת
בלבד אלא מפני שכפרו גם
בעיקרי הדת שמלין ולא
פורעין ואין להם דיני גיטין
וקדושין שע"ז בניהם ממזרים.

breached in this way. And so it appears to my humble mind that one who is strict to treat wine touched by these sinners as “stam yeinam” is to be blessed. But those who are lenient have what on which to rely, except where it is clear to us that they know the laws of shabbat and brazenly violate it in the presence of ten Jews at once, as this is certainly a full-fledged mumar and any wine they touch is forbidden.

ובזה רוב הפושעים שבזמנינו
לא פרצו. ולכן לענ"ד המחמיר
להחשיב נגיעת יין של
הפושעים הללו לסתם יינם
תבוא עליו ברכה. אכן גם
למקילים יש להם על מה
שיסמכו אם לא שמבורר לנו
שיודע דיני שבת ומעיז פניו
לחללו בפני עשרה מישראל
יחד שזה ודאי כמומר גמור
ונגיעת יינו אסור. כנלענ"ד
הקטן יעקב.

Chazon Ish, Yoreh Deah 2:16

It would appear that the rule requiring "lowering" only applies when God's providence is apparent as it was when miracles were common

חזון איש יורה דעה הלכות
שחיטה - סימן ב אות טז ד"ה

ונראה דאין דין מורידין אלא
בזמן שהשגחתו ית' גלוי' כמו
בזמן שהיו נסים מצוין ומשמש
בת קול, וצדיקי הדור תחת

and they heard the divine voice, and the righteous of the generation enjoyed personal providence in a manner apparent to the eyes of all. The deniers were distinctively perverse in bending their inclination to desire and moral abandon. In those times the eradication of the wicked was the maintenance of the world, as everyone knew that the corruption of the generation brought suffering and sword and famine to the world. But in a time of hiddenness, when faith is cut off from the indigence of the generation, the act of lowering is not repairing the breach but adding to the breach, as it will be in their eyes an act of destruction and oppression, God forbid. And since our entire purpose is to repair, the rule does not apply when it does not serve to repair, and it is incumbent upon us to bring them back with the bonds of love and to place them in the ray of light to the extent we can.

השגחה פרטית הנראית לעין
כל, והכופרין אז הוא בנליזות
מיוחדות בהטיית היצר
לתאוות והפקרות, ואז היה
ביעור רשעים גדרו של עולם
שהכל ידעו כי הדחת הדור
מביא פורעניות לעולם ומביא
דבר וחרב ורעב בעולם, אבל
בזמן ההעלם שנכרתה
האמונה מן דלת העם אין
במעשה הורדה גדר הפרצה
אלא הוספת הפרצה שיהי'
בעיניהם כמעשה השחתה
ואלמות ח"ו וכיון שכל עצמנו
לתקן אין הדין נוהג בשעה
שאין בו תיקון ועלינו
להחזירם בעבותות אהבה
ולהעמידם בקרן אורה במה
שידינו מגעת.

Let me give an analogy to our relations with the Catholic church. Suppose someone in the Vatican discovered in the writings of Cardinal So-an-So that the reason they can now have a dialogue with the Jews is because today they really do not know how to evangelize properly. They therefore might as well accept our legitimacy. Somewhere in the back of our minds we would feel that if they really had the opportunity and could evangelize, they would.

The basis for dialogue just does not work anymore. It is undercut because real respect for our legitimacy is undercut and there just cannot be a dialogue without that. The Hazon Ish technicality that "today we do not know how to admonish" is very nice but it does not really allow us to engage in a conversation. The ruling that there are no real apikorsim today is somewhat better but also does not give us sufficient grounds for dialogue.

Midrash Tanchuma, Korach 6:1

He was very anguished. To what is this comparable? To a man who argues with his companion and reasons with him. When he answers him, he has peace of mind; but if he does not answer him, then this involves great anguish.

מדרש תנחומא, קרח ו'א'

וַיַּחַר לְמֹשֶׁה מְאֹד, נִצְטַעַר
לְחַדָּא. לְמָה הַדְּבָר דּוּמָה.
לְאָדָם הַדֵּן עִם חֵבְרוֹ וּמְתוּכָה
עִמוֹ. אִם מְשִׁיבוֹ, יֵשׁ שָׁם נַחַת
רוּחַ. וְאִם אֵינּוּ מְשִׁיבוֹ, יֵשׁ בּוֹ
צִעַר גָּדוֹל

Sefer HaIkkarim, Maamar 1 1:5

The above remarks show how dangerous it is to investigate fundamental principles. For one

ספר העקרims, מאמר א א'ה'

ויתבאר מזה החשש הגדול
שיש בחקירה מן העקרims,
שהוא מכניס עצמו בסכנה

runs the risk of denying something that is a fundamental principle of the Torah. Thus, according to the opinion of the one who regards creation in time as a fundamental principle of the Torah, Rabbi Moses ben Maimon would be an unbeliever, God forbid! On the other hand, the one who does not regard the dogma of the Messiah as a fundamental principle, would be an unbeliever in the opinion of Maimonides, who classes it among the fundamental dogmas. The same thing applies to the other matters which Maimonides classes among fundamental principles, though they are not such, as we shall see. For this reason we said that there is grave danger in the investigation of principles. For how can one tell what those things are, the denial of which, and of their fundamental character, constitutes one an unbeliever?

שמא יבא לכפור בדבר שהוא
עקר מעקרי התורה, שהרי
לפי דעת מי שמנה החדוש
עקר מעקרי התורה הנה יהיה
הרמב"ם ז"ל כופר בעקר
מעקרי התורה חלילה, וכן מי
שלא מנה ביאת המשיח עקר
יהיה כופר בעקר מעקרי
תורת משה לפי דעת הרמב"ם
שמנאו עקר, וכן יש לדון על
שאר הדברים שמנה הוא ז"ל
בעקרים ואינם עקרים כמו
שיבא, ובעבור זה אמרנו שיש
סכנה עצומה בחקירה מן
העקרים, כי במה יודע איפוא
מה הם הדברים שהכופר
בהם ואומר שאינם עקר יקרא
כופר בעקר.